

ע"פ 3856/21 - מלקה בנטאמלק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 3856/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערער: מלקה בנטאמלק

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטת בית משפט השלום בנתניה מיום
1.6.2021 בת"פ 52586-05 ובת"פ
40737-08-19 אשר ניתנה על ידי כבוד השופט ג'
אבנון

בשם המערער: בעצמו

פסק-דין

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בנתניה (השופט ג' אבנון) מיום 1.6.2021 בת"פ 52586-05-19 ובת"פ 40737-08-19 שלא לפסול את עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. ביום 22.5.2019 הוגש נגד המערער כתב אישום המייחס לו עבירות של העלבת עובד ציבור, איומים והתנהגות פרועה במקום ציבורי (ת"פ 52586-05-19), וביום 13.8.2019 הוגש נגדו כתב אישום נוסף המייחס לו עבירת איומים (ת"פ 40737-08-19) (להלן, בהתאמה: ההליך הראשון וההליך השני, ויחדיו: ההליכים). ביום 16.3.2021 התקיים בפני המותב דיון בהליך הראשון, שבמהלכו ציינה באת-כוח המערער "אינמניעהשמותבזהדיוןבשניהתיקים" (עמ' 5 שורות 14-16 לפרוטוקול). בתום הדיון קבע בית המשפט קמא מועדים לדיונים בהליך הראשון, ליום 25.5.2021 וליום 2.6.2021.

2. ביום 20.5.2021 התקיים דיון בנוכחות המערער (בהיוועדות חזותית) ובאת-כוחו, בעניין הארכת מעצרו במסגרת הליך אחר שמתנהל נגדו (ת"פ 48963-05-20; להלן: ההליך הנוסף). ההליך הנוסף נדון בפני השופטת ה' רוזנברג שיינרט, וביום 9.5.2021 ניתנה בו הכרעת דין שבמסגרתה הורשע המערער בחלק מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום - ובהן שימוש ברכב ללא רשות, חבלה במזיד ברכבות קיפה הגורמת חבלה של ממש. עם זאת, נוכח העובדה שהשופטת רוזנברג שיינרט שהתה בשבתון באותה העת, הדיון ביום 20.5.2021 התקיים בפני המותב שפסילתו נתבקשה בהליך דנן.

בתום הדיון הורה המותב על הארכת מעצרו של המערער. המותב מנה בהחלטתו את העבירות שבהן הורשע המערער במסגרת ההליך הנוסף, והוסיף "מדברי המאשימה עולה שחלק ניכר מהתקופה בה [המערער] היה נתון במעצר בגין תיק זה, הוא ריצה במקביל עונש מאסר מאחורי סורג ובריח בגין הליך אחר". המותב הוסיף וקבע כי "לאחר שעיינן בטיעוני המאשימה לעונש, ועל רקע עברו הפלילי של [המערער] אין מקום לשחררו בהיעדר תסקיר מעצר, אך "בפן המעשי" אין משמעות להזמנת תסקיר מכיוון ששימוע גזר הדין בהליך הנוסף צפוי להתקיים ביום 24.6.2021.

3. ביום 24.5.2021 הגיש המערער, שלא באמצעות באת-כוחו, בקשה לפסילת המותב מלדון בהליך הראשון, בה טען כי המותב "לא בא לדיון ממקום נקי" בעקבות הדיון שהתקיים ביום 20.5.2021 - שבמהלכו נחשף המותב לעברו של המערער ולרקע שלו. בית המשפט קמא קבע בהחלטה מאותו היום כי הוא "לא יזקק לבקשות [המערער] אלא מפי בא-כוחו", וערעור שהגיש המערער על החלטה זו נמחק ביום 8.6.2021 (ע"פ 3704/21).

ביום 30.5.2021 הגיש המערער (באמצעות באת-כוחו) בקשה לפסילת המותב מלדון בהליכים. בבקשה פורט כי ביום 19.5.2021, ערב הדיון שהתקיים בהליך הנוסף, המערער מסר לבאת-כוחו שכוונתו לטעון בפני המותב "לעניין העובדה כי ביהמ"ש אינו יכול לדון בבקשת הארכת המעצר ולהיחשף לעברו הפלילי של [המערער] ולנתונים אישיים נוספים היות ועתיד הוא לשמוע את שני תיקי ההוכחות בעניינו" - ואולם, במהלך הדיון ביום 20.5.2021 המערער "היה כעוס ונסער מעצם העובדה שלא הגיע פיזית לדיון בפני ביהמ"ש הנכבד ובנוסף, לא רצה לומר דברים שעלולים לפגוע בו [...]". בבקשה צוין כי "הסנגורית אינה מטילה דופי במקצועיותו של ביהמ"ש הנכבד לערוך הפרדה בין הדברים, אך לא ניתן להתעלם מתחושתו של המערער עצמו כי קיים קושי בכך שההליכים יידונו בפני מותב שנחשף לעברו פלילי ואשר "הביע דעתו" בדיון מיום 20.5.2021. המערער הוסיף וטען כי "אין דחיפות" בקידום ההליכים, שכן הוא אינו עצור במסגרתם אלא במסגרת ההליך הנוסף. עוד צוין בגוף הבקשה כי בכוונת באת-כוחו של המערער לבקש להשתחרר מייצוגו.

המשיבה, מצדה, התנגדה לפסילת המותב והדגישה, בין היתר, כי במהלך הדיון מיום 20.5.2021 המותב "לא נחשף לתסקירים או לחומר ראיות בכלל ובפרט לחומר הראיות הקשור לתיק זה".

4. ביום 1.6.2021 התקיים דיון במעמד הצדדים, ובמהלכו ציינה באת-כוחו של המערער כי שאלה אותו לאחר הדיון מיום 20.5.2021 "למה לא העלה בפני ביהמ"ש את הטענה שבימ"ש זה לא יכול לדון בהארכת מעצרו, כיעתיד לשמוע את ההוכחות, הוא אמר שהתייעץ עם חבר בחדר. אמר לו לא לעשות את זה כי זה יכול להיות מסוכן ויכול לפגוע בו" (עמ' 12 שורות 7-9 לפרוטוקול). המערער עצמו ציין שהוא מבקש את פסילת המותב מכיוון ש"בימ"ש מכיר את העבר של [ו] ואת ההתנהלות של [ו] בבימ"ש" (שם, שורות 12-13).

בית המשפט דחה במעמד הדיון את הבקשה לפסילתו וכן את בקשת באת-כוח המערער לשחרורה מייצוגו. בפתח החלטתו הדגיש המותב כי באת-כוח המערער הודיעה בדיון מיום 16.3.2021 כי אין מניעה שההליכים יידונו בפני המותב; כי המערער היה מודע לכך שהבקשה להארכת מעצרו בהליך הנוסף נקבעה לדיון בפני המותב; וכי ההגנה לא העלתה טענה כלשהי בנושא במהלך הדיון מיום 20.5.2021. המותב הוסיף כי במהלך הדיון מיום 20.5.2021 הוא בחן את גיליון הרישום הפלילי של המערער "על רקע השאלה האם יש הצדקה להאריך את מעצרו לתקופה קצרה נוספת [...] הא ותו לא"; כי הוא לא נחשף לחומרי חקירה ו"לא נחשף לראיות שאסור לו להיחשף אליהן"; וכי הוא ממילא היה מודע לכך שהמערער מצוי במעצר או במאסר. בית המשפט קמא הוסיף כי התנהלותו של המערער, אשר נמנע מהעלאת טענת הפסלות בהזדמנות הראשונה, שוללת ממנו "לכאורה" את האפשרות להעלות טענה זו בהמשך.

5. מכאן הערעור שלפניי, שאותו הגיש המערער שלא באמצעות באת-כוחו. בערעורו טוען המערער בתמצית כי המותב "ראה את הרקע של[ו] ואת העבר הפלילי של[ו] והוא צריך עכשיו לדון אות[ו] בשני תיקי הוכחות כשהוא בא עם דעה קדומה עליו[ו]".

6. עיינתי בערעור על נספחיו ובאתי לידי מסקנה כי דינו להידחות. המבחן לפסילת שופט מלשבתבדין קבוע בסעיף 77 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ולפיו שלבחון אם מתקיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב. בעבר נפסק כי היחשפותו של המותב לעברו הפלילי של נאשם שנדון לפניו, לרבות במסגרת הליכי מעצר, אינה מקימה כשלעצמה עילת פסלות – ויש לבחון בכל מקרה לגופו אם מתעורר חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב (ע"פ 683/21 מהלון' מדינת ישראל, פסקה 10 (8.2.2021); ע"פ 3102/18 אלסנע' מדינת ישראל, פסקה 4 (25.4.2018)). בענייננו, המותב דן בהארכת מעצרו של המערער בהליך שונה מההליכים הנדונים לפניו, אשר במסגרתו הורשע המערער בעבירות שונות מאלו שמיוחסות לו בהליכים שלפני המותב. כעולה מפרוטוקול הדיון מיום 20.5.2021 ומהחלטה הדוחה את בקשת הפסלות, המותב נחשף לעבירות שבהן הורשע המערער בהליך הנוסף ולטיעוני המשיבה לעונש; לגיליון הרישום הפלילי של המערער; וכן לעובדה שהמערער ריצה במקביל "עונש מאסר מאחורי סורג ובריש בגין הליך אחר". לצד זאת הבהיר המותב כי הוא לא נחשף לחומרי חקירה או ל"ראיות שאסור לו להיחשף אליהן", וכי הוא ממילא היה מודע לכך שהמערער מצוי במעצר או במאסר.

המערער מיקד את טענותיו בעובדה שהמותב נחשף לעברו הפלילי, ולא פירט מדוע לשיטתו המידע שאליו נחשף המותב בדיון מיום 20.5.2021 עולה כדי "מסה קריטית" שממנה הוא לא יוכל להשתחרר בבואו לדון בהליכים שלפניו. בנסיבות אלו, לא שוכנעתי כי עלה בידי המערער להוכיח שהמותב נחשף ל"מסה קריטית" כאמור או גיבש דעה קדומה בעניינו. בשולי הדברים ולמעלה מן הצורך, אוסיף כי יש טעם לפגם בכך שהמערער המתין עם הגשת בקשת הפסלות עד לאחר הדיון מיום 20.5.2021, אף שידע טרם אותו הדיון כי דיוני ההוכחות בהליכים צפויים להתקיים בפני המותב וכבר נפסק בהקשר זה כי עלתפסלות אינה בגדר "נשקסודי" שאותו ניתן לשמור לעתמצוא (ע"פ 3296/21 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 9 (1.6.2021)).

7. מכל הטעמים שפורטו לעיל, הערעור נדחה.

ניתן היום, ו' בתמוז התשפ"א (16.6.2021).

ה נ ש י א ה
